

Pál és kapcsolata Jeruzsálemmel

Ezek a gondolatok Pállal és Jeruzsálemhez fűződő kapcsolatával sok idő elteltével kerültek felszínre. Ez a bibliatanulmányozás nem tud végleges választ adni olyan fontos kérdésekre, mint a zsidó identitás és hívő identitás a pogányok között, de Pál munkásságából - aki eldöntötte, hogy életében Isten kegyelméből Jézus Testének mindkét részét építeni fogja, és a zsidó népből való zsidókat és pogány hívőket egységre juttatja -, érthetővé válik számunkra.

16 éve Jeruzsálemben élek, és felvetődött bennem a kérdés: miért nehéz egységben élni az Izrael népből való hívőknek és a nemzetekből származóknak, különösen Jeruzsálemben? Péter személyét összeköti néhány keresztény Jézusnak azzal az ígéretével, hogy ő kapja meg a Mennyország kulcsait. A katolikus egyház ebből egy tant alkotott, melyre a most is fennálló pápaság intézményét alapozza. Péter a körülméltkedés apostola, (Gal. 2,7) aki kezdetekben ajtót nyitott Jeruzsálemben, Szamáriában és azután a nemzetek felé (Csel. 10. 9-24).

Pál pedig a nemzetek apostola, de a Cselekedetek könyve 9, 15-ben azt olvassuk, hogy az Úr Anániás által azt mondja Pálnak, hogy bizonyoságnak hívta el Izrael fiai számára is. *Monda pedig néki az Úr: Eredj el, mert ő (Pál) nékem választott edényem, hogy hordozza az én nevemet a pogányok és királyok, és Izrael fiai előtt.* (Csel. 9,15)

Az ő elhívásában más sorrend áll fenn, először a pogányokhoz, utána a királyokhoz, majd Izrael népéhez küldetett. Nem a pogányok az elsők, és Izrael népe második, harmadik helyre szorul, hanem miután Pál beteljesítette a küldetését a pogányok közt, küldi el őt újra az Úr Jeruzsálembe és a zsidó néphez (Róm. 15, 23-25). Pál egy jel az utolsó időkre, mert az Úr Jézus az idők végén ismét népe és Jeruzsálem felé fordul. *...mert megvigasztalja még az Úr a Siont, és magáévá fogadja még Jeruzsálemet!* (Zak 1,17)

Noha Pál küldetése a pogányoknál kezdődik, az élete végén még be kell teljesítenie egy fontos küldetést Izrael népe felé. Megtérése után közvetlenül Pál tanúságot tett az Úrról, Aki kiküldte őt a jeruzsálemi gyülekezetből a pogányok közé. *És monda nékem: Eredj el, mert én téged messze küldelek a pogányok közé.* (Csel 22,21)

Pál küldetése minden ember felé irányul. *Mert leszel néki tanúbizonyosága minden embernél azok felől, a miket láttál és hallottál.* (Csel 22,15) Megtérése előtt Pál különösen a Jeruzsálemben élő hívőket üldözte. *Felele pedig Ananiás: Uram, sok embertől hallottam e férfiú felől, mily sok bosszúsággal illeté a te szenteidet Jeruzsálemben.* (Csel 9,13) A Csel 26,10-ben maga Pál is erről tudósít. Azt hiszem, Pálnak az volt a vágya és azért imádkozott, hogy különösen Jeruzsálem szentjei számára válhasson áldássá Isten kegyelméből, hisz az Ő kegyelme képes arra, hogy mindent a visszájára fordítson. Ehhez kérte a római közösség imatámogatását. Róm 15,25: *Most pedig megyek Jeruzsálembe, szolgálván a szenteknek.* Róm 15,30-32: *Kérlek pedig titeket atyámfiai a mi Urunk Jézus Krisztusra és a Lélek szerelmére, tusakodjatok velem együtt az imádkozásokban, én*

érettem Isten előtt... hogy az én Jeruzsálemben való szolgálatom legyen kedves a szentek előtt...

Pál anyagi segítséget is akart vinni Jeruzsálem szűkölködő szentjei számára, és olyannyira fáradozott ezen, hogy ez az egyszerűnek tűnő szolgálat igazi áldássá lett Jeruzsálem közösségei számára. Ő maga is erről beszél a Gal 2,10- ben: *Csakhogy a szegényekről megemlékezzünk; a mit is én igyekeztem megcselekedni.* Amint tudjuk, nem jól végződött Pálnak ez a látogatása és szolgálata, mert láncra verték Jeruzsálemben és soha többé nem szabadult meg a láncoktól. Mégis azt gondolom, hogy Pál imádságai meghallgatásra találtak és egy nap nagy áldás lesz Jeruzsálem szentjei számára, ha Jézus gyülekezete nagyobb világosságot és kinyilatkoztatást fog kapni az ő prófétikus látogatásáról Jeruzsálemben.

Pál élete különösen mély kapcsolatban állt Krisztus titkával és az Ő Menyasszonyával és a kegyelem evangéliumával. Nagyon szerette zsidó népét, ezért kész volt arra, hogy a legdrágábbat, saját testét adja értük, és az Úrral való kapcsolatát. Erről ír a Róm. 9,2-3-ban: *Hogy nagy az én szomorúságom és szüntelen való az én szívemnek fájdalma; Mert kívánám, hogy én magam átok legyek, elszakasztva a Krisztustól az én atyámfiáiért, a kik rokonaim test szerint.* Kész volt feladni a legdrágábbat a test szerint való testvéreiért, a kapcsolatát az Úrral. A megváltó szenvedés már megtörtént Jézus által a kereszten és Pál mégis tudja, hogy részese Krisztus szenvedésének. Kol 1,24: *Most örülök a ti érettetek való szenvedéseimnek, és a magam részéről betöltöm a mi hija van a Krisztus szenvedéseinek az én testemben az Ő testéért, a mi az egyház.* Jézus teszi méltóvá, hogy részt vehessen a papi szenvedésében az utolsó időkben a Menyasszony, a Gyülekezet felkészítésénél (prófétikus szerepénél fogva).

Tudott dolog volt számára, hogy a zsidók, akik önmagukat dicsőítették zsidó származásuk miatt, nem kevesebbek nála. *Körülméltettem nyolczadnapon, Izrael nemzetségéből, Benjámín törzséből való vagyok, zsidókból való zsidó, törvény tekintetében farizeus, buzgóság tekintetében az egyházat üldöző, a törvénybeli igazság tekintetében feddhetetlen voltam.* (Fil 3,5-6) Identitása teljesen Izraelben és a zsidó népben gyökerezik. A feltámadt Úr Jézus is, Akivel a damaszkuszi úton találkozik Pál, világossá teszi számunkra, hogy még mindig össze van kötve identitásában az Ő népével és földjével. *És monda nékem: Én vagyok a názáreti Jézus, a kit te kergetsz.* (Csel 22,8)

Miért nem azt mondta Jézus: én vagyok Jézus a Mennyből? Nem vált semlegessé, és nem távolodott el a földi identitásától. A Jelenések Könyvének utolsó fejezetében Jézus utolsó alkalommal így mutatkozik be: *Én vagyok Dávidnak ama gyökere és ága: ama fényes és hajnali csillag.* (Jel. 22,16) Így köti össze magát az Úr Jézus a Mennyből is identitásában a népével és Izrael földjével. Az első szekták, például a gnosztikusok már akkoriban feszültséget keltettek azzal az állításukkal, hogy Jézus valódi ember és Isten. Ezzel Jézus identitását akarták közömbössé tenni. Ma is fennáll annak a veszélye, hogy Izrael szerepét el akarják bagatellizálni és a népnek, és e földnek nem tulajdonítanak prófétikus jelentőséget.

Megtérése és menekülése után Damaszkusból Pál rögtön Jeruzsálembe megy, és megpróbál csatlakozni a tanítványokhoz, de ők féltek tőle. *Mikor pedig Saulus Jeruzsálembe ment, a tanítványokhoz próbált csatlakozni; de mindnyájan féltek tőle, nem hívén, hogy ő tanítvány.* (Csel 9,26) Az Úrnak Barnabásra volt szüksége, aki őt az apostolokhoz vitte és így bizalommal kezdtek lenni iránta. 28-29. vers: *Barnabás azonban maga mellé vevén őt, vivé az apostolokhoz, és elbeszélé nekik, mint látta az úton az Urat, és hogy beszélt vele, és mint tanított Damaskusban nagy bátorsággal a Jézus nevében. És ki- és bejáratos vala köztük Jeruzsálemben. És nagy bátorsággal tanítván az Úr Jézusnak nevében, beszél, sőt vetekedik vala a görög zsidókkal; azok pedig igyekeznek vala őt megölni.* Pál vitatkozott a görög zsidókkal is. Az ember gyakran tapasztalja, hogy azok a népcsoportok, amelyek az anyaországon kívül élnek - az úgynevezett diaszpórákban - különösen buzgólkodnak a saját hitükért és hagyományaikért. Az ázsiai zsidók is összeesküvést szőttek Pál ellen, az utolsó látogatásakor Jeruzsálemben, a Templomhegyen (Csel. 24, 19). Pál nagyon fel volt vértézve tudásban arra, hogy beszéljen az írástudókkal, és a farizeusokkal. Jól ismerte az ellenvetéseiket, a tanításaikat, a gondolatmenetüket és nem félt a konfrontációktól. Éppen ettől a vallásos közegtől jött az elutasítás és üldöztetés, amit már Jézus, a Messiás is átélt. Jézus is összeütközésbe került például a Jn. 5. fejezetében Jeruzsálem vallási vezetőivel. Pált sem akarták Jeruzsálemben. Az emberek meg akartak szabadulni Jézusnak ettől a kényelmetlen bizonyosságától, és el akarták azt pusztítani. Péter más módon volt kihívás a Jeruzsálemben élő emberek számára, az ő háttere más volt, azelőtt halászként dolgozott.

Pált elküldte Jeruzsálemből a közösség és az Úr maga is. *Megtudván azonban az atyafiak, levivék őt Cezáreába, és elküldék őt Tárzusba. A gyülekezeteknek tehát egész Júdeában, Galileában és Samariában békességök vala; épülvén és járván az Úrnak félelmében és a Szent Léleknek vigasztalásában, sokasodnak vala.* (Csel 9,30-31) Jó dolgok történtek Pál elmenetele után az egész országban, és nyilvánvaló volt, hogy a hívők üldöztetése alábbhagyott a városban és Pál is megmenekült. Feltehetjük a kérdést: miért volt Pál olyan fiatal hívőként annyira meghatározó, hogy elmenetelével a gyülekezet üldözése egész Júdea, Galilea és Szamária vidékén alábbhagyott? Mi kötődött az ő személyiségéhez? Helytelenül tett valamit fiatalos buzgóságában Jézust követvén? Pál maga tudósít az első látogatásáról Jeruzsálemben, megtérése után sok évvel a védőbeszédében, miután elfogták őt a Templomhegynél. *Lőn pedig, hogy mikor Jeruzsálembe megtértem és imádkozám a templomban, elragadtatám lelkemben, és látám őt, ki ezt mondá nekem: Siess és menj ki hamar Jeruzsálemből: mert nem veszik be a te tanúbizonyoságtételedet én felőlem. És én mondék: Uram, ők magok tudják, hogy én tömlöczbe vettem és vertem zsinagógánként azokat, a kik hisznek vala te benned: És mikor ama te mártírodnak, Istvánnak vére kiontaték, én is ott állék és helyeslém az ő megöletését, és őrizém azoknak köntösét, a kik őt megölték. És monda nekem: Eredj el, mert én téged messze küldelek a pogányok közé.* (Csel 22,17-21)

A fentiek szerint nem Pál vétke volt, hogy nem fogadták el. Az Úr csak tájékoztatta arról a tényről, hogy a Jeruzsálemben élő emberek ebben az időben nem készek arra, hogy elfogadják a Jézusról szóló bizonyoságtételét. A probléma Pál személye volt, mert sok

vallásos hatalommal bíró vezetővel volt kapcsolata, akik Jeruzsálemben Jézus ellen fordultak. Pál bizonyágtétele ebben az időben nagyon nagy kihívás volt. Jeruzsálem ekkor még nem állt készen arra, hogy elfogadják az evangéliumot, bűnbánatot tartsanak, és ezzel megváltoztassák személyes életüket. Jézus maga is arra figyelmeztetett, hogy Jeruzsálemben hatalmas ellenállás van a prófétikus bizonyágtétellel szemben. Ez egészen biztosan Pál életére is rányomta a bélyegét. *Hanem nekem ma és holnap és azután úton kell lennem; mert nem lehetséges, hogy a próféta Jeruzsálemben kívül vesszen el.* (Lk 13,33) Jézus ismerte a vele kapcsolatos vakságot Jeruzsálem városában és sírt a városért. *És mikor közeledett, látván a várost, síra azon. Mondván: Vajha megismerted volna te is, csak e te mostani napodon is, a mik néked a te békességedre valók! de most elrejtettek a te szemeid elől.* (Lk 19, 41-42)

Megkérdezhetjük: mi vezetett volna Jeruzsálem békességéhez, és mi fog a jövőben Jeruzsálem valódi békéjéhez vezetni? Azt gondolom, hogy Jézus sírt, mert tudta, hogy Izrael és Jeruzsálem számára a béke tartósan csak akkor lehetséges, ha a nép Őt felismeri és Izrael Messiásaként és Jeruzsálem Királyaként elfogadja. Jézus (Jesua) lefordítva *megmentőt* és *megváltót* jelent, aki megváltást, gyógyulást és szabadulást hoz. Ezen a címen sok diktátor lépett fel. Akár a Római Birodalomban vagy Németországban és Ausztriában hatvan évvel ezelőtt. Ez a jog szerinti és Istentől adatott uralom rendet és békességet hoz majd. Jézus az, Akinek Istentől, az Atyától jog szerint adatott a Királyság Jeruzsálemben, és ezért mondhatja Ő a Mt 5, 34-35-ben: *Én pedig azt mondom néktek: Teljességgel ne esküdjete; se az égbe, mert az az Istennek királyi széke; se a földre, mert az az ő lábainak zsámolya; se Jeruzsálemre, mert a nagy Királynak városa.* Jézus magáról beszél, amikor Izrael valódi királyáról beszél. Dávidnak ezt a trónját, amely Jeruzsálemben van, Isten már megígérte az Ő születésének hírüladásakor Gábriel arkangyal által. *... és néki adja az Úr Isten a Dávidnak, az ő atyjának, királyi székét.* (Lk. 1,32)

Jeruzsálem békességének kulcsa Jézus elfogadása Izrael és minden nemzet Messiásaként. Van egy Isten által rendelt idő, amelyben ez a felismerés a mindenkori nép számára nyitva áll, de aztán ismét elrejtetté válhat.

A vallási vezetők rossz végkövetkeztetésre jutottak, amikor a János evangéliumának 11. fejezetében azt mondják: *Ha ekképen hagyjuk őt, mindenki hinni fog ő benne: és eljönnek majd a rómaiak és elveszik tőlünk mind e helyet, mind e népet.* (Ján. 11,48) Amitől akkoriban féltek a vezetők Jeruzsálemben, hogy elfogadják Jézust Messiásnak, pontosan az következett be elutasítása után. Pálnak majdnem ugyanezt vetik a szemére. *Ez az az ember, ki e nép ellen, a törvény ellen és e hely ellen tanít mindenkit mindenütt...* (Csel. 21,28). Izrael népe, és országa számára az Istentől kapott identitás elnyerésének kulcsa még mindig abban áll, hogy fogadja el Jézust, mint Izrael Messiását, és a népek Megváltóját.

Pál életével az erről szóló prófétikus bizonyágtétel össze volt kapcsolva. Habár valószínűleg már ebben az időben készen állt rá, hogy életét Jézusért elveszítse

Jeruzsálemben, az Úr figyelmeztette őt, hogy még terve van vele: hogy elvigye az evangéliumot a pogányok közé.

Azt gondolom, hogy Pálnak az a vágya, hogy Jézus bizonyosságává akart lenni Jeruzsálemben, ezzel nem hiúsult meg, hanem csak kitolódott időben. Éppen ő értette meg legjobban ezeket az embereket és a városra nézve volt egy prófétikus látása. Pál volt az egyetlen olyan apostol, akinek már a megtérése előtt mély kapcsolata volt Jeruzsálemmel. *Az én ifjúságomtól fogva való életemet tehát, mely kezdetétől az én népem közt Jeruzsálemben folyt le, tudják a zsidók mindnyájan.* (Csel. 26,4 - vö. Csel. 22,3)

Sok évvel később Efezusban egy nagy szellemi áttöréskor Pál váratlanul elhatározta, hogy Jeruzsálembé utazik és utána Rómába. *Sokan pedig azok közül, kik ördögi mesterségeket gyakoroltak, könyveiket összehordva, mindeneknek láttára megegetik vala. És összeszámlálák azoknak árát, és találák ötvenezer ezüstpénznek. Ekképen az Úrnak ígéje erősen nevededik és hatalmat vesz vala. Midőn pedig ezek elteltek, elvégezé Pál magában, hogy Maczedóniát és Akháját eljáván, Jeruzsálembé megy, mondván: Ott létem után Rómát is meg kell nékem látnom.* (Csel. 19,19-21)

A láthatatlan és látható világban való győzelem után határozta el Pál a Szent Szellem által, hogy Jeruzsálembé utazik. És meglátásom szerint figyelmet kell szentelnünk annak a sorrendnek, hogy először Jeruzsálembé, és utána Rómába. Pált kétszer figyelmeztették prófécia által, hogy Jeruzsálemben szenvedni fog és megkérték, hogy ne is menjen oda. *És ott maradánk hét napig, miután feltaláltuk a tanítványokat, kik Pálnak mondják vala a Lélek által, hogy ne menjen fel Jeruzsálembé. Mialatt pedig mi több napig ott maradánk, alájöve egy Júdeából való próféta, névszerint Agabus. És mikor hozzánk jött, vevé Pálnak az övét, és megkötözvén a maga kezeit és lábait, monda: Ezt mondja a Szent Lélek: A férfiút, a kié ez az öv, ekképen kötözik meg a zsidók Jeruzsálemben, és adják a pogányoknak kezébe. Mikor pedig ezeket hallottuk, kérők, mind mi, mind az oda valók, hogy ne menjen fel Jeruzsálembé. De Pál felele: Mit miveltek sírván és az én szívemet kesergetvén? mert én nemcsak megkötöztetni, hanem meghalni is kész vagyok Jeruzsálemben az Úr Jézusnak nevéért.* (Csel 21,4 és 10-14)

Mit mondott maga Pál a Jeruzsálembé való utazásáról? *És most imé én a Lélektől kényszerítve megyek Jeruzsálembé, nem tudván, mik következnek ott én reám. Kivéve, hogy a Szent Lélek városonként bizonyóságot tesz, mondván, hogy én reám fogság és nyomorúság következik. De semmivel sem gondolok, még az én életem sem drága nékem, csakhogy elvégezhessem az én futásomat örömmel, és azt a szolgálatot, melyet vettem az Úr Jézustól, hogy bizonyóságot tegyek az Isten kegyelmének evangyéliomáról.* (Csel. 20, 22-24)

Néhány hívőnek meggyőződése, hogy Pálnak nem kellett volna Jeruzsálembé mennie a figyelmeztetések után. Én azonban feltenném a kérdést: mi van akkor, ha Pál Jeruzsálembé való utazásának alapvetően prófétikus jelentősége volt, amelyet akkoriban és mind a mai napig nem igazán értettünk meg?

Meg vagyok győződve róla, hogy Pálnak Jeruzsálemben kellett mennie, és ezzel teljesen Isten akaratában járt. Miért? Ő mondta, hogy a Szellem indíttatására megy Jeruzsálemben, ez alatt azt értette, hogy a Szellem indítására megy, és hogy ő megtanulta megkülönböztetni a szellemiségeket. Pál képes volt az Úrra hallgatni, és kész volt szenvedni. Nagy irgalommal válaszolt a Csel. 21,13-ban: *Mit miveltek sírván és az én szívemet kesergetvén? mert én nemcsak megkötöztetni, hanem meghalni is kész vagyok Jeruzsálemben az Úr Jézusnak nevéért.*

Pál felmérte ennek árát, és nem félt a haláltól. Azt gondolom, hogy ez hasonló kísértés volt neki, mint Jézusnak, amikor arról beszélt, hogy ő útja Jeruzsálemben vezet, hogy ott szenvedjen. Péter maga sem értette az Urat, és ezáltal ördögi kísértő lett Jézus számára, amikor emberi módon elítélte Jézus döntését. *Mikor azért nem engedett, megnyugodtunk, mondván: Legyen meg az Úrnak akaratja.* (Csel. 21,14) Pál prófétikus jelként ment Jeruzsálemben. Azt mondta, csak az fontos számára, hogy az ő futását elvégezze. Más szavakkal: azt tette, és azt töltötte be, amit az Úr készített el az ő életére. Pál számára ez a látogatás kapcsolatban állt az elhívása beteljesülésével. Ezenkívül az időpont is fontos volt, mert a Csel. 20,16 szerint: *Mert elvégezé Pál, hogy Efézus mellett elhajózik, hogy ne kelljen néki időt múlatni Ázsiában; mert siet vala, hogy ha lehetne néki, pünkösöd napjára Jeruzsálemben legyen.* Talán tudatában volt Pál is annak, hogy a kegyelem evangéliuma általi áttörés Jeruzsálemben összeköttetésben áll a Szent Szellem újfajta kiáradásával.

Pálnak nem kellett meghalnia Jeruzsálemben, de megkötözték két láncsal. *Akkor odaérvén az ezredes, elfogató őt, és parancsolá, hogy kötözzék meg két lánczczal...* (Csel. 21,33) Pál soha többé nem szabadult meg a láncoktól, egészen Rómában való mártírhaláláig. Akárcsak az ő Urát, Jézust, Akit a zsidók fogtak el, és a pogányok (a rómaiak) végeztek ki. *...foglyul adattam át Jeruzsálemből a rómaiak kezébe.* (Csel. 28,17)

És mikor hozzánk jött, vevé Pálnak az övét, és megkötöztvén a maga kezeit és lábait, monda: Ezt mondja a Szent Lélek: A férfiút, a kié ez az öv, ekképen kötözik meg a zsidók Jeruzsálemben, és adják a pogányoknak kezébe. (Csel. 21, 11)

Pál megérkezése Jeruzsálem egész városát lázba hozta, és zendüléshez vezetett.

Megmozdula azért az egész város, és a nép összezsűdöle: és Pált megragadván, vonszolják vala ki őt a templomból: és mindjárt bezáratának az ajtókat. (Csel. 21, 30-31)

A próféták igazat mondtak neki, hogy megkötözik majd Jeruzsálemben, és szenvednie kell. Pál meg is szívelte ezt a Szent Szellem általi prófétai beszédet. *Kivéve, hogy a Szent Lélek városonként bizonyosságot tesz, mondván, hogy én reám fogság és nyomorúság következik.* (Csel. 20,23)

Ennek ellenére Pál mégis Jeruzsálemben ment, mert az Úr megmutatta neki, miért kell szenvednie Jeruzsálemben: Isten kegyelmének evangéliumáért. (Csel. 20, 24) Ezért az evangéliumért előtte is, más helységeken is szenvedett. *Én pedig atyámfiak, ha még a körülmetélést hirdetem, miért üldöztetem mégis? Akkor eltöröltetett a kereszt botránnya.*

(Gal 5,11) Pált nem értették meg ezen a ponton. Neki semmi ellenvetése nem volt az ellen, hogy zsidó családok körülmetéljék a fiaikat. Csak azt mondta, hogy a körülmetélés már nem szükséges a megigazuláshoz.

Pál Ábrahámra utal, aki a körülmetélkedése előtt a hite által már igaznak találtatott. *Mit mond tudniillik az Írás? „Hitt Ábrahám az Istennek, és azt igazságossággul számították be neki. Vajon ez a boldognak mondás a körülmetélt vagy a körülmetéletlen Ábrahámnak szólt-e? Mert hiszen azt mondjuk: Ábrahámnak hitét számították be igazságosságnak. Milyen állapotában számították be neki. Akkor-e, mikor körülmetélt volt, vagy mikor körülmetéletlen? A körülmetélés jelképét éppen hitbeli igazságosságának pecsétjéül kapta még akkor, amikor körülmetéletlenül hitt, hogy így minden körülmetéletlenül hívőnek atyja legyen, hogy nekik is igazságosságot számítsanak be, amellet a körülmetélteknek is atyja legyen, azoknak, akik nemcsak a körülmetélésből valók, hanem annak a hitnek nyomdokain is járnak, mellyel atyánk, Ábrahám, körülmetéletlen állapotában hitt. (Róm. 4,3 és 9-12 - Csia Lajos ford.)*

Pálnak e felismerése ma is fontos számunkra, ha a messiási zsidókkal való kapcsolatunk tekintetében válaszokat keresünk. Pál figyelmeztet a galatai levélben a hamis testvérekkel kapcsolatosan, akik szolgálkák akarnak tenni minket. *Tudniillik a belopózkodott hamis atyafiakért, a kik alattomban közénk jöttek, hogy kikémléjék a mi szabadságunkat, melylyel bírunk a Krisztus Jézusban, hogy minket szolgálkák tegyenek. Kiknek egy pillanatra sem adtuk meg magunkat, hogy az evangéliom igazsága megmaradjon számotokra. (Gal 2,4-5)* Még ma is sok harc van a körül, hogy az evangélium igazsága fennmaradjon.

Egy további bizonyítéka annak, hogy Pál jól értette az Urat az, hogy elfogatása éjszakáján maga az Úr állt mellette a Templomhegynél. *A következő éjszakán pedig melléállván néki az Úr, monda: Bízzál Pál! Mert miképen bizonytságot tettél az én felőlem való dolgokról Jeruzsálemben, azonképen kell néked Rómában is bizonytságot tenned. (Csel. 23,11)*

Mi volt Pál tanúsága Jeruzsálemben? Hogyan képviselte ő Jeruzsálemben Jézus ügyét? A Templomtéren csak védekezett. Pál bizonytsága valószínűleg ezen a beszéden alapul, és a személyéhez kötődött. Ismét tekintsünk a sorrendre, amit Isten maga is megerősített, mivel ennek nagyon mély prófétikus, és szellemi jelentősége van. Jézus mondja: „először Jeruzsálemben kell a tanúskodnod és utána Rómában is.”

Pál számára biztosan teljesen világos volt, hogy milyen szellemi harc vár rá Jeruzsálemben és ezért tudta is, hogy nem csak pár jó szívből mondott áldásra van szüksége jeruzsálemi szolgálatához. Olyan embereket keresett, akik készek voltak harcolni érte imában. Mivel ő volt a nemzetek apostola volt, a római gyülekezethez fordult, habár néhány testvéren kívül a gyülekezetből senkit nem ismert személyesen. *Kérlek pedig titeket atyámfiai a mi Urunk Jézus Krisztusra és a Lélek szerelmére, tusakodjatok velem együtt az imádkozásokban, én érettem Isten előtt, hogy szabaduljak meg azoktól, a kik engedetlenek Júdeában, és hogy az én Jeruzsálemben való szolgálatom*

legyen kedves a szentek előtt; Hogy örömmel menjek hozzátok az Isten akaratából, és veletek együtt megújuljak. (Róm. 15,30-32)

Ez a személyes imatámogatásra vonatkozó nyomatékos kérés eszünkbe juttathatja Jézusnak a tanítványokhoz intézett kérését a Getsemáné kertben, hogy egy órát virrasszanak és imádkozzanak Vele, mielőtt Jeruzsálemben szenvednie kell.

Pál a római gyülekezethez fordul és nem a jeruzsálemi gyülekezethez. A jeruzsálemi gyülekezet a múltban sikeresen imádkozott Péter szabadulásáért. Pál tudja, hogy a nemzetek apostolaként közbenjárásért a pogányságból megtért gyülekezetekhez kell fordulnia. Az efezusi gyülekezethez (Ef 6,18) és a kolossébeliekhez (Kol. 4,3) is fordul imatámogatásért. Pál az Efezusi levél 3, 1-ben írja: *Ezért vagyok én, Pál, a Krisztusnak foglya ti érettetek, a pogányokért.* Ezzel kimondja Pál, hogy a fogoly létének megváltói kihatása van a nemzetekből származó hívőkre és a kapcsolatukra a messiási zsidósággal.

Pálnak nem volt mély személyes kapcsolata a jeruzsálemi közösséggel. *Júdeának a Krisztusban élő eklézsiái előtt arcra nézve ismeretlen voltam. Csak hallották, hogy az, aki egykor üldözött bennünket, örömuzenetként hirdeti a hitet, melyet egykor pusztított. (Gal 1, 22-23)*

A jeruzsálemi közösségnek más beidegződései és identitása volt, mint a nemzetek gyülekezeteinek. A törvény iránti buzgóság jellemezte őket, még akkor is, ha Jézusban hitre jutottak. *Látod, atyámfia, mely sok ezereken vannak zsidók, kik hívőkké lettek; és mindnyájan buzognak a törvény mellett. (Csel. 21,20)* Bizonyára Pál örült annak, hogy ilyen sok zsidó hitre jutott Jeruzsálemben, amint Jakab is örült a Pál tudósításának. *És köszöntvén őket, elbeszélé egyenként, a miket az Isten a pogányok között az ő szolgálata által cselekedett. Azok pedig ezt hallván, dicsőíték az Urat. (Csel. 21,19)*

Mégis Pálnak mély fájdalom volt szívében, hogy a jeruzsálemi közösség és a nemzetek gyülekezetei két különböző Test különböző identitással. Megvolt benne a felismerés és megértés, hogy Jézus kereszthalála által a zsidó hívők és a pogányok egy Testben, Jézusban, mint főben egyesültek. *Mert Ő a mi békességünk, ki egygyé tette mind a két nemzetséget, és lerontotta a közbevetett választófalat, Az ellenségeskedést az Ő testében, a parancsolatoknak tételekben való törvényét eltörölvén; hogy ama kettőt egy új emberré teremtsen Ő magában, békességet szerezvén; És hogy megbékéltesse az Istennel mind a kettőt, egy testben a keresztfá által, megölvén ezen az ellenségeskedést. (Ef 2,14-16)*

Már nincs két egymástól elválasztott Test, hanem mindkét rész együtt alkotja a Menyasszony-Gyülekezetet, a Jézus Testét. Annak idején Pál szolgálata és az apostolok szolgálata Jeruzsálemben teljes mértékben külön zajlott. A Gal 2,9-ban az áll, hogy: *És elismervén a nékem adatott kegyelmet, Jakab és Kéfás, meg János, kik oszlopokul tekintetnek, bajtársi jobbjukat nyújták nékem és Barnabásnak, hogy mi a pogányok között, ők pedig a körülmetélés között prédikáljunk.*

Teljes egyetértés és összhang volt abban, hogy ki munkálkodjon a körülmetéltek közt és ki a pogányok közt. A hívők mégsem voltak abban a szellemi állapotban ebben az

időszakban, hogy a zsidók, és a nemzetekből származók Jézus által megszerzett egységet, az „egy Testet” megélték volna. A feszültség még jelen volt a jeruzsálemi gyülekezet és a pogány hívők közt. Péternek egyáltalán nem jelentett problémát az, hogy asztalközösségben legyen a nemzetekből származó hívőkkel, mivel neki megvolt Joppében a tisztátalan állatokról kapott látomása, melyeket Isten megtisztított, és megszentelt.

Nem volt ezzel problémája, amíg a jeruzsálemi közösséghez tartozók Jakabtól oda nem jöttek. Megérkezésük után Péternek nem volt bátorsága továbbra is együtt enni a nemzetekből származó hívőkkel Antióchiában. *Mert mielőtt némelyek oda jöttek Jakabtól, a pogányokkal együtt evett; mikor pedig oda jöttek, félrevonult és elkülönítette magát, félvén a körülméltedéskéből valóktól. És vele képmutatószkodtak a többi zsidók is, úgy hogy Barnabás szintén elcsábított az ő tettetésök által. De mikor láttam, hogy nem egyenesen járnak az evangéliom igazságához képest, mondék Péternek mindnyájok előtt: Ha te zsidó létedre pogány módra élsz és nem zsidó módra, miként kényszerítet a pogányokat, hogy zsidó módra éljenek?* (Gal. 2,12-14)

Ezt követi egy részletes magyarázat, a hitben való megigazulásról szóló tanítás minden bűnös számára akár a zsidó népből, akár a nemzetekből. Pál számára ismét az evangélium igazsága forgott kockán, és ezért szükségesnek látta, hogy Pétert nyilvánosan leplezze le. Seholy nem olvashatjuk azt, hogy Péter neheztelt volna a helyreutasítás miatt, vagy ellenérvekkel állt volna elő. Minden bizonnyal felismerte a helyzet ellentmondásosságát, és hogy e helyzetből fakadó feszültségek még mindig fennállnak.

Pál megértette az egység titkát Isten kinyilatkoztatása által, és szívében és személyében egyesítette Jézus Menyasszonyának mindkét részét. Tudta, hogy a Jézusban, mint Messiásban való hit a bemenetel a zsidók és pogányok számára. Jakab és a jeruzsálemi közösség ekkor nem tudta még teljesen megérteni Pált, mert Jakab azt mondta Pálnak, amikor ő Jeruzsálembe ért: *Felőled pedig azt hallották, hogy te mindazokat a zsidókat, kik a pogányok között vannak, Mózesről való elszakadásra tanítod, azt mondván, hogy ne metéljék körül fiaikat, se a zsidó szokások szerint ne járjanak.* (Csel 21,21) Úgy vélem, hogy Pál számára csak a hit általi megigazulás volt fontos, amelyet a zsidó szokások megtartásával nem lehetett elérni.

Jézus Gyülekezete, amely zsidókból és pogányokból állt, akkoriban két szétválasztott Testben élt, nemcsak a térbeli távolság miatt, hanem az identitásuk és a kifejezési formáik különbözősége miatt is.

Noha Pál szívében élt ennek a Jézusban való egységnek a kinyilatkoztatott titka, a jeruzsálemi közösségben ezt még nem élték meg. Ez egy különleges kihívás volt és maradt mind a mai napig a hívők számára Izraelben, és különösen Jeruzsálemben. Ahol mindig szellemi tekintélyek működtek, és Isten Országja megnyilvánul, láthatjuk az Isten ellenes erők megjelenését is. Így volt ez Jézus életében is, mert az emberekben lévő démonok nem maradtak többé rejtve, amikor a közelükbe ment. Amikor tekintélyünk van

egy bizonyos szellemi területen, gyakran érezzük, hogy a hatalmasságok ellenállnak. Pál a hit embere volt, és tökéletes hatalommal bírt a vallásosságot hordozó hatalmasságok felett, amelyek különösen Jeruzsálemben manifesztálódtak. Jeruzsálem napjainkban is a három legnagyobb világvallás központja.

Pál a zsidó népből való hívő volt és a nemzetek közé kiküldött, amint ő magáról mondta is, hogy alkalmatlan időben született¹. *Legutolszor pedig mindenek között, mint egy idétlennek, nékem is megjelent.* (I. Kor 15,8) Egyik oldalról túl későn született, mivel nem volt a 12 tanítvány közül való, akik Jézussal jártak, de másrésről Pál nagyon korán újjászületett, mert felismerte Istennek azokat a titkait, amelyek Jézus Testének nagy része elől még rejtve voltak. Pál egy prófétikus jel az utolsó idők Menyasszonya számára, amely a zsidó népből és a nemzetekből fog összeállni. Ő az egységes Krisztus Teste valóságának egy megtestesülése volt. Egy nap az utolsó idők Menyasszony- Gyülekezete belsőleg és külsőleg egy Testet fog alkotni, és egy láthatóan egységes közösséget.

A pogány közösségek nem értették meg évszázadok alatt e titkot. Hogy Isten a hűség Istene, és kitart szeretetében szövetsége mellett, és Izrael népe mellett. Ez messzemenőig nem talált megértésre, noha a Róma levél 11. fejezete világosan leírja.

Jézus halála által Krisztus Testéhez közel kerültek a nemzetek, és örökösökké lettek. Azonban nem egyedüli örökössé vagy Izrael helyén örökössé, hanem be lettek oltva Izrael nemes olajfájába. *Hogy tudniillik a pogányok örökös társak és egyugyanazon test tagjai és részesei az ő ígéretének a Krisztus Jézusban az evangéliom által.* (Ef 3,6)

A rómaiakhoz írt levelében Pál emlékeztet bennünket a 11,18-ban, hogy ne legyünk büszkék és ne felejtsük el, hogy Izrael a gyökér, amelybe mi, pogány keresztények beoltattunk. A templom és Jeruzsálem városa lerombolása után Kr. u. 70-ben néhány keresztény a pogányságból jövők közül elkezdte megvetni az olajfát, a „gyökérrel” szimbólizált Izraelt. Némelyek Isten büntetését látták ebben az ítéletben, hogy az Úr mindörökké elvetette Izraelt és a pogányok közül való keresztényeket választotta ki Izrael helyett. Ebben az időben nagyra növekedett a pogány hívők száma és egyfajta büszkeség alakult ki a nemzetek között Izrael ellen.

A pogány gyülekezetek nem értették, miért volt annyira fontos Pálnak, hogy ő maga menjen Jeruzsálembe, hogy ott tanúja legyen a kegyelem evangéliumának. Elküldhette volna a szegényeknek az anyagi támogatást valaki mással Jeruzsálembe. Pál tudta, hogy Jeruzsálembe kell mennie, és ezzel megnyitotta az egyetlen ajtót, amely számára nyitva állt. *Csakhogy a szegényekről megemlékezzünk; a mit is én igyekeztem megcselekedni.* (Gal 2,10)

¹ A szerző által használt német Bibliafordításban megtalálható e kifejezés. Pál írja magáról a I. Kor. 15, 8-ban, hogy ő „eine unzeitige Geburt” - egy nem megfelelő időben, alkalmatlan időben született, világra jött. A magyar fordítás – a mai nyelvben - ezt a fordulatot nem adja vissza. Bár a Kecskeméthy Bibliafordítás megjegyzi ehhez a vershez: „idétlennek” – vagyis későn születettnek; az idétlen szót a régi magyar nyelvben többek között az idő előtt vagy későn született csecsemőkre használták...

Azt is nehéz volt megérteni, hogy Pál először Jeruzsálembe akart menni, és csak utána Rómába. Ott volt már Kis-Ázsiában, amikor a rómaiakhoz írt levelét írta, és az sokkal közelebb volt Rómához. Jeruzsálemben mindenképpen csak láncok és szenvedések vártak rá. Az ember szívesen tartóztatta volna őt.

Ha a pogány gyülekezetek komolyan vették volna az imaharc hatalmas felelősségét Pálért, bizonyára teljesen másképp alakult volna Pál élete. Azt nem tudom, hogy Rómában a hetente tartott közös imádságok mellett különleges imádságokat és virrasztásokat tartottak-e, hogy imádkozzanak védelméért és jeruzsálemi szolgálataért. Valószínűleg meg lehetett volna szabadítani őt Júdea hitetlenjeinek a kezéből, ahogy annak idején a jeruzsálemi gyülekezet sikeresen imádkozott Pál szabadulásáért. Mindenesetre nem olyan erővel zajlott Pálért a kért imaharc, hogy örömmel mehetett volna Rómába. Noha tudta, hogy mindenképpen Rómába kellene mennie, mert az Úr megmondta neki, hogy ő a római, azaz pogány hívők imádságának meggyőződésükből fakadó erejétől függ.

Amikor Pál a védőbeszédét tartotta a Templomtéren, egy bizonyos pontig meghallgatták. Addig, amíg Jézus mennyei kinyilatkoztatásáról beszélt, a keresztségéről, hogy hogyan lettek lemosva bűnei. De amint azt mondta, hogy Jézus megbízta őt, hogy a pogányokhoz menjen (Csel. 22,21-22), felemelték a hangjukat. *És monda nékem: Menj el, mert én téged messze küldelek a pogányok közé. Hallgatják vala pedig őt e szóig, mondván: Töröld el a földszínéről az ilyent, mert nem illik néki élni.* Láthatjuk, hogy Jeruzsálemben a kegyelem evangéliuma a szellemi világban mindent lánggra lobbantott. Az az üzenet hogy nyitva áll az ajtó hit által a zsidók és pogányok előtt is, ellenállásba ütközött.

Ha a titok szót szemléljük, akkor leggyakrabban Pál leveleiben találkozhatunk vele. Dániel is használta hatszor a titok szót Isten Országával kapcsolatban. Ez a szó Pálnál gyakran összefüggésben áll a következő szavakkal: Isten vagy Krisztus titka, az evangélium titka, az egyház vagy Krisztus Testének a titka. Pál azt mondta, hogy a Jézusban való egység és a hívők kapcsolata a zsidóságból és a pogányokból, titok. Jézus Gyülekezetének a küldetése éppen e titok megélése Jeruzsálemben és világszerte, hogy ezzel tanúskodjon a látható és láthatatlan világ előtt. A titok szót Pál legtöbbször az efezusi levélben használja, amikor az egységről beszél, amelyért Jézus meghalt, hogy egyesítse a pogány és zsidó hívőket.

Azt írja az Ef 3,3-10-ben: *Hogy tudniillik kijelentés útján ismertette meg velem a titkot, a szerint, a mint az elébb megírák röviden, melynek olvasásából megérthetitek, hogy micsoda az én értelmem a Krisztus titka felől; A mely egyéb időkben meg nem ismerttetett az emberek fiaival úgy, a hogy most kijelentetett az Ő szent apostolainak és prófétáinak a Lélek által: Hogy tudniillik a pogányok örökös társak és egyugyanazon test tagjai és részesei az ő ígérének a Krisztus Jézusban az evangéliom által. A melynek szolgáljává lettem az Isten ama kegyelmének ajándékából, mely adatott nékem az Ő hatalmának munkája szerint. Nékem, minden szentek között a legeslegkisebbnek adatott ez a kegyelem, hogy a pogányoknak hirdessem a Krisztus végére mehetetlen gazdagságát; És hogy megvilágosítsam mindeneknek, hogy miképen rendelkezett Isten ama titok felől, a*

mely elrejtetett vala örök időktől fogva az Istenben, a ki mindeneket teremtett a Jézus Krisztus által. Azért, hogy megismertettessék most a mennybeli fejedelemségekkel és hatalmasságokkal az egyház által az Istennek sokféle bölcsesége.

A 8. versben Pál hangsúlyozza, hogy az ÚR kegyelmében hívta el őt, hogy ennek az üzenetnek a szolgája legyen. A 9. versben elmondja, hogy ő az üzenetet továbbadja, és ennek világosságot kell hoznia. A 10. versben arra utal, hogy valójában az egyház küldetése ez, amely arra hivatott, hogy ezt az egységet megélje. Ha Jézus Gyülekezete komolyan veszi ezt a megbízást, akkor ennek a szellemi világ felé következményei lesznek.

Ez a megélt egység először az égi fejedelemségek és hatalmasságok számára válik tanúsággá, és végérvényesen megfosztja őket hatalmuktól. Látjuk, hogy Dániel bűnbánati imája önmagában milyen erejű volt, és milyen nagy viaskodást eredményezett az égi világban (Dán. 10, 12-15). Itt azonban nem csupán egyetlen próféta szaváról van szó, hanem Jézus Gyülekezetéről. Az egység és e szellemi harc melletti tanúsággal szemben Jeruzsálemben különösen erős az ellenállás.

Az Efezus 3, 3-8 első verseiben Pál von párhuzamot az evangélium, Isten kinyilatkoztatott titka és a nemzetekből származó hívők Jézus Testébe való beépülése között.

Az Ef. 5,32-ben Pál a házasságról mint titokról beszél. Majd spontán módon témát vált és azt mondja: *Felette nagy titok ez: de én a Krisztusról és az egyházzal szólok.*

A házasság egy előképe Jézus Krisztus és a Gyülekezet közti egységnek. Pálnak nemcsak a Vőlegény Jézus felé nyílt ki a szíve, hanem megnyílt Jézus vőlegényi szíve iránt is, mely az Ő még jövőben egységesülő Mennyasszony- Gyülekezetére néz. Az idők végén Krisztus Teste mégis csak egy Test lesz. Valószínűleg annak idején senkinek sem adatott meg ez a felismerés ilyen mélyen, mint ahogy Pál ezt hordozta. Pál olyan, mint a kegyelem evangéliuma titkának inkarnációja. Ezt az egységet szívében hordozta. Ez az ő élete, az ő evangéliuma, amelyért kész élni és meghalni.

Ezért az evangéliumért kész volt szenvedni, és erről mondja: *„Tartsd emlékezetedben a Krisztus Jézust, aki a halottak közül feltámadt és Dávid magvából való, ahogy az én örömuzenetem mondja. Ez az örömuzenet szenvedtetni el velem a gonoszt, mint egy gonosztevővel egész a bilincsekig.”* (II. Tim. 2, 8 - Csia)

És *„...szenvedd el a gonoszt velem együtt az örömuzenetért, annak az Istennek hatalmából.”* (II. Tim. 1, 8 - Csia)

A Róm 11, 25-ben a titok szót használja Pál: *Mert nem akarom, hogy ne tudjátok atyámfiai ezt a titkot, hogy magatokat el ne higgyétek, hogy a megkeményedés Izraelre nézve csak részben történt, a meddig a pogányok teljessége bemegy.* Pál számára az is titok, ahogyan Isten a népével cselekszik majd az utolsó időkben, és hogy ez akkor teljeseedik be, amikor a pogányok ideje véget ér.

Úgy gondolom, hogy a nemzetek ideje nem végérvényesen ér véget, hanem egy olyan korszakba lépünk, ahol többé nem kérdés Krisztus Testének egysége és az, hogy a világra kiterjedő evangélizációnak a messiási zsidó testvéreink nélkül kell-e elindulnia. Isten munkája Izraelben, és Izraellel ismét központi helyre kerül, amelyet a nemzetek

keresztényei többé nem hagyhatnak figyelmen kívül. Egy nap olvastam a Bibliában, hogy József mondja testvéreinek: *Színem elé ne kerüljete, ha a ti atyátokfia veletek nem lesz.* (I. Móz. 43, 5) Akkoriban arra gondoltam, hogy ez egy nekünk, nemzetek keresztényeinek szóló Ige.

Nekünk sem kellene többé Isten orcáját keresünk anélkül, hogy a messiási zsidó testvéreinket figyelembe ne vennénk. Aki a világra kiterjedő evangélizációra vonatkozó terveket készít, és ébredésért fáradozik, de Jézus test szerinti testvéreit nem veszi komolyan, és ezzel figyelmen kívül hagyja Izrael népét, az úgy gondolom, hogy nem élheti át majd Isten áldásainak bőségét.

Pál számára Krisztus maga Isten titkainak a középpontja és ezért írja a kolosszei levelekben: *„...hogy szívük megbátorodjék, hogy szeretet kösse őket össze, hogy eljussanak a teljességre fejlett belátás gazdagságára, az Isten titkának, a Krisztusnak megismerésére.”* (Kol. 2,2 - Csia) És a Kol 1,27-ben: *A kikkel az Isten meg akarta ismertetni azt, hogy milyen nagy a pogányok között eme titok dicsőségének gazdagsága, az tudniillik, hogy a Krisztus ti köztetek van, a dicsőségnek ama reménysége.*

Krisztusban lehetőség van a zsidók és pogányok közti egység megélésére, csak Őbenne jutunk el arra az egységre, amiről Pál beszél a leveleiben. Egy képpel szemléltetve: Jézus egy hegy csúcsán van, és a szárnyai alá hívja, magához egészen közel, a hívőket Izrael népe és a pogányok közül. Nála, az Ő közelében igazi egységre jutunk, amely csak Átala és Vele lehetséges. Jézus Magához hívja Jeruzsálemet a következő szavakkal: *Jeruzsálem! Jeruzsálem! ki megöled a prófétákat, és megkövezed azokat, a kik te hozzád küldettek, hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképen a tyúk az ő kis csirkéit az ő szárnyai alá, és ti nem akarátok!* (Lk 13,34) Minden más egység, amit mi magunk akarunk létrehozni a Messiáshívő zsidók és a különböző nemzetekből és felekezetekből való keresztények közt - egy úgynevezett találkozás a hegyen félút magasságában, el nem érve a hegy csúcsát. Saját erőlködésünkkel és elképzeléseinkkel elvétjük a teljes hivatást, amelyet Isten adott. Ma is vannak keresztény részről kapcsolódások a judaizmushoz, ámde ezek gyakran megrekednek emberi szinten.

A Jel 10,7-ben olvashatjuk: *Hanem a hetedik angyal szavának napjaiban, mikor trombitálni kezd, akkor elvégeztetik az Istennek titka, a mint megmondotta az ő szolgálóinak a prófétáknak.*

A kérdésem az: lehetséges, hogy e titok esetében ugyanarról a nagy titokról van szó, amelyre Pálnak már volt rálátása? Összefüggésben van-e e titok Jézus felkészített, egygyé lett Menyasszonyával, és a Völegény Jézussal? A Jelenések könyvében a mennyei Jeruzsálemről olvashatunk, a tökéletes városról, mely Jézus Menyasszonyának a képe. *És én János látám a szent várost, az új Jeruzsálemet, a mely az Istentől szálla alá a mennyből, elkészítve, mint egy férje számára felékesített menyasszony.* (Jel 21,2)

A mi időnkben gyakran nagyszerű prófétai szavakat keresünk. Csodálatos lenne, ha a legnagyobb titok, és a legnagyobb prófétikus betöltekezés Jézus Menyasszony-Gyülekezetének egysége lenne, amely kész arra, hogy a Völegénnyel találkozzon.

Azt hiszem, hogy a történelmi sebek a zsidók és a nemzetek között olyan nagyok, hogy az egység helyreállításához Jézus teremtő aktusa szükséges. Ha egy test nagyon tönkremegy, betegség miatt eltorzul, akkor kérjük az Úr gyógyító teremtői erejét. Ő a vakon született embernek új szemeket teremtett úgy, hogy azzal életében először látott. Az Újszövetségben csak az efezusiakhoz írt levélben hozza kapcsolatba Jézust e teremtő aktussal. *Az ellenségeskedést az Ő testében, a parancsolatoknak tételekben való törvényét eltörölvén; hogy ama kettőt egy új emberré teremtse Ő magában, békességet szerezvén* (Ef 2,15).

Ez az új teremtés is Jézus áldozati halálán nyugszik. Néha elfelejtjük, hogy Jézus nemcsak a mi bűneinkért halt meg, hanem zsidó népből és nemzetekből való Benne hívők egységéért is. A zsidók és a nemzetek egysége a Messiás Jézusban lényeges része az örömhírnék. Erről szól a János evangéliuma 11, 51-52 is: *Ezt pedig nem magától mondta: hanem mivelhogy abban az esztendőben főpap vala, jövendőt monda, hogy Jézus meg fog halni a népért; És nemcsak a népért, hanem azért is, hogy az Istennek elszéledt gyermekeit egybegyűjtse.*

Jézus valóban e szakadás miatt is meghalt a kereszten, és ez az Ő megváltói művének egyik lényeges része. A Jézus halálánál nemcsak a mi bűneinkről van szó, hanem a hívők látható és megélt egységéről is. Minek kell megváltoznia, és mi fog megváltozni, ha a hívők világszerte megértik, hogy mennyire lényeges ez az egység Jézus és az Atya számára. Erről szól a János evangéliuma 10, 16 is: *Más juhaim is vannak nékem, melyek nem ebből a karámból valók. Azokat is elő kell vezetnem. Hallgatni fognak a szavamra úgy, hogy egy nyáj lesz majd és egy pásztor.*

Lesz idő, amikor majd megéli az egyház azt, amiért Urunk meghalt a kereszten.

Mi mindenesetre el vagyunk hívva arra, hogy személy szerint ebben az új teremtésben és egységben éljünk, a mostani helyzetben is, amikor Jézus Testének nagyobb része ezt a valóságot még nem ismerte fel. Ezért írja Pál nekünk a galatákhoz írt levélben: *Mert Krisztus Jézusban sem a körülméltetés, sem a körülméletlenség nem használ semmit, hanem az új teremtés. És a kik e szabály szerint élnek, békesség és irgalmasság azokon, és az Istennek Izráélén.* (Gal 6,15-16) Az „Isten Izraelje” szókapcsolat egyébként nem csak az Újszövetségben, és nem csak ebben az összefüggésben szerepel. Isten Izraelje kapcsolatban áll az „új emberrel” is.

Az új ember a titkára, amelyet Pál felismert, az egyházban évszázadokon át nem fordítottak kellő figyelmet. Újra foglalkoznunk kell ezzel a bizonyossággal, mely Pál életével és üzenetével összefonódott. Az a benyomásom, hogy Pál elfogatásával és két láncsal való megbilincselésével a kegyelem evangéliumának örömhíre bizonyos értelemben láncra lett verve, és sohasem szabadult fel teljesen az Isten akarata szerint. Pál fogságával az ő megbízása is, az evangélium terjesztése, korlátok közé szorult, és egy bizonyos fokon megrekedt. Pál tudta, amint már láttuk, hogy nem örömök között, hanem csak láncokba verve mehet Rómába, és amint azt tudjuk, egyáltalán nem jutott már el Spanyolországba, noha ez még e tervei között szerepelt.

Az egyháztörténelem utóbbi 2000 évében a világ soha nem látta a zsidók és pogányok egységét Krisztusban. Pedig éppen ez Isten célja, amelyről Pál az Ef. 3,10-ben ír: *Azért,*

hogy megismertettessék most a mennybeli fejedelemségekkel és hatalmasságokkal az egyház által az Istennek sokféle bölcsesége.

Az egyház a zsidókkal szembeni magatartásában nem ezt az egységet, és a szeretetet élte meg, hanem sajnos éppen ennek az ellenkezőjét. Az egyháztörténelemben a kezdeti bűnök után is még jó néhányszor ráhúzták a vizes lepedőt a zsidókra. Így még jobban megnehezítették azt, hogy meglássák Jézusban a Messiást, Aki pedig elsősorban a zsidó néphez jött.

A kérdésem az: lehetséges, hogy Pál elfogatása és kivégzése óta ezt a megbízást, hogy a kegyelem evangéliumát Jeruzsálemben kell vinni, igazán soha többé senki nem vállalta fel? A szükségszerű egység titkáról, amelynek Jézusban meg kell valósulnia Jeruzsálem gyülekezeteiben, és a nemzetek egyházában, nincs tudomásunk? Vannak ma emberek, akiknek ugyanúgy az a vágyuk, mint Pálnak, hogy a kegyelem evangéliumát Jeruzsálemben vigyék? Sőt készek arra is, hogy ezért szenvedjenek? Beleálltunk-e egy imaharcba, amelyet Pál kér a Róm. 15, 30-32-ben azért, hogy a kegyelem evangéliuma Jeruzsálemben felszabaduljon? Milyen úton haladt volna az egyház az egész világon, ha még mindjárt az egyháztörténelem kezdetekor a rasszizmus, antiszemitizmus és a nacionalizmus hatalmasságai az egyházon belül teljesen le lettek volna fegyverezve, és az egyház ellenállt volna ezeknek? Annak idején a rómaiak, és napjainkban mi hívunk-e imádságra testvéreket azért, hogy az áttörés meglegyen? Megadatott-e egyáltalán még egyszer a lehetőség azoknak a keresztényeknek, akik, mint Pál a kegyelem evangéliumát készen állva minden szenvedésre, Jeruzsálemben akarták vinni?

Milyen úton haladhatott volna az egyház világszerte, minden felekezetek közti szakadásnak ellenállva, ha kegyelem evangéliumát és ennek kijelentéseit elfogadták volna, és megélték volna az egyháztörténelem kezdetén?! Meg lehetett volna akadályozni a felekezetek közti szakadást? Fogunk-e tapasztalni megújulást, ha ezt az egységet nem éljük meg, különösen Jeruzsálemben? Talán ez a magyarázata annak, miért olyan nagy a szellemi harc még ma is Jeruzsálemben? Ennek az egységnek sok köze van ahhoz, hogy Jeruzsálemben béke legyen. Nem fog a békesség megadatni a Messiás nélkül, Aki a Békesség Fejedelmének nevezetik. A 122. zsoltár felhívása: *Könyörögjétek Jeruzsálem békességéért...* (Zsolt. 122, 6) mélyen összefügg ezzel a felismeréssel. A jeruzsálemi templomnak az imádság házává kell válnia minden nép számára, ahogy Jézus mondja: *Nincsen-é megírva: Az én házam imádság házának nevezetik minden nép között?* (Mk. 11,17).

Pál tudja, hogy ő arra hivatott, hogy az evangélium hírvivője, apostola és tanítója legyen. *Amelyre nézve téttem én hirdetővé és apostollá és pogányok tanítójává.* (2 Tim 1,11)

Az ő evangéliumáról beszél, amelyet a kijelentés által kapott meg. *Tudtokra adom pedig atyámfiai, hogy az az evangélium, melyet én hirdettem, nem ember szerint való; Mert én sem embertől vettem azt, sem nem tanítottak arra, hanem a Jézus Krisztus kijelentése által* (Gal 1,11-12). Az evangélium melyik részéről beszél itt Pál? Gyakran összekötjük a megváltás örömhírét az evangélium Igéjével, például az az evangélista, aki a hit első lépéseit magyarázza. Pontosan ezeket az első lépéseket Pál nem emberi közreműködés nélkül egy közvetlen kinyilatkoztatással kapta meg, hanem Anániáson keresztül. *Hozzám*

jöve és mellém állva monda nékem: Saul atyámfia, nyerd vissza szemed világát. És én azon szempillantásban reá tekintettem. (Csel 22,13) Most annakokáért mit késedelmezel? Kelj fel és keresztelkedjél meg és mosd le a te bűneidet, segítségül híván az Úrnak nevét. (Csel, 22, 16)

Pál a kegyelem evangéliumának egy képviselője volt és ezért az ő Jeruzsálembe való jövele egy prófétikus jelnek számított. Pál a kegyelem evangéliumának és Jézus Menyasszonyának megtestesítője, mivel mindkét részt (zsidókat és pogányokat) egészen mélyen egyesítette és hordozta magában. Tudott Isten titkáról, és az Ő Gyülekezetének kiteljesedéséről a végidőkben. Pál megértette, hogyan van bemenetelük zsidó és pogány hívőknek a kegyelembe. Pált mégis láncokra verték. Nagyon nyomatékosan kéri az efezusi gyülekezetet: *Imádkozzatok minden időben a Szellem által, és evégett virrasszatok teljes állhatatossággal, a szentekért mondott könyörgéssel, értem is, hogy szájam felnyitásakor szó adassék nékem, hogy a szólás szabadságával ismertethessem meg az örömezenet titkát, melyért bilincsben járok követséget, hogy olyan szabadon szólhassak felőle, ahogy beszélnem kell. (Ef 6,19-20)*

A bilincseket Jeruzsálemben raktak rá kezeire, habár ő arra kérte a római gyülekezetet, imádkozzanak azért, hogy ez ne történhessen meg. Fel tehetjük a kérdést magunknak: Pál kérése, hogy Jeruzsálem szellemi helyzetéért imaharcba kell állni, a nemzetek gyülekezetei felé még mindig érvényes? Lehetséges az, hogy a nemzetek gyülekezeteinek még mindig feladat az, hogy imádkozzon a kegyelem evangéliumának felszabadulásáért Jeruzsálemben? Jézus kereszthalála által megvetette ennek alapjait, és imádkoznunk kell azért, hogy ez igazság, melyet már Pál felismert, hamarosan valósággá váljon. Ezekkel a gondolatokkal szeretnék imára buzdítani mindenkit Jeruzsálem békességéért, amely a Békesség Fejedelme nélkül nem fog eljönni. Adjon az Úr több világosságot és kinyilatkoztatást, hogy felismerjük, hogyan állhatnak be az imádságba és a közbenjárásba a közösségek, és a nemzetek Jeruzsálemért.

Christa Behr

Egy adalék Pál életéhez. Az egyház és az apostoli szolgálat helyreállításához hozzátartozik a szeretet és igazság helyreállítása is. Sok évvel ezelőtt egy könyv került a kezembe Ernst Giese-től: „És ők foltozzák a hálókat” a címe.

A könyv bevezetőjében a Mk 1,16-18-ot olvashatjuk: *Mikor pedig Galilea tengere mellett járt, látá Simont és András, annak testvérét, a mint a tengerbe hálót vetének; mert halászok valának. És monda nékik Jézus: Kövessetek engem, és én azt mívelem, hogy embereket halászsztatok. És azonnal elhagyván az ő hálóikat, követék őt.*

Jézus párhuzamot vont Péter és András, a két halász eddigi hivatása és jövőbeni elhívása közt. Érdekesek a következő versek: *És onnan egy kevéssé elébb menve, látá Jakabot, a Zebedeus fiát és annak testvérét, Jánost, a mint a hajóban azok is a hálókat kötözzetik vala. És azonnal hívá őket. És ők atyjukat, Zebedeust a napszámosokkal a hajóban hagyva, utána menének. (Mk. 1, 19-20)*

Ahogy Jézus hivatkozik Péternél és Jánosnál a korábbi hivatásukra, úgy érvényes ez a másik két testvérnél is, Jánosnál és Jakabnál. Az Úr őket elsősorban nem evangélistáknak, hanem hálófoltozóknak hívta el. Mi a szolgálata tulajdonképpen annak, aki a hálót foltozza? Az igazság és szeretet hálója szétszakadt az első évszázadokban a kereszténységben, mint az első halászatkor. Emberek, akik nem tartoztak Jézushoz, az egyházon belül lehettek, és akik Hozzá tartoztak, az egyházon kívül voltak. A szeretetet nem szabad az igazság árán megvásárolni, és az igazság nem szabad, hogy elvegye a szeretetet. Ha valakinek az igazságot nem szeretetben mondják el, gyakran vezet oda, hogy nem fogadják el az igazságot. Azonban, ha az úgynevezett szeretet nem mondja el az igazságot, akkor nem beszélhetünk a bibliai értelemben vett szeretetről.

A háló, amely szeretetből és Isten igazságából állt, szétszakadt, és az Úr hálófoltozókat hív az Ő szolgálatába, akik a hálót megfoltozzák, és visszaállítják eredeti állapotába. Egy lyukakkal teli háló átengedi a legjobb halakat a háló szeméin, ezért nem alkalmas halászatra. Az utolsó nagy halászatban, a világevangelizációnál, az utolsó nagy aratásban foltozatlan hálóval nem lehetünk hasznosak. A hálófoltozáshoz hozzátartozik, hogy a nemzetek keresztényei helyreállítsák az Isten akarata szerinti kapcsolatot a messiási zsidó testvérek és Izrael felé. Prófétikusan tekintve az utolsó nagy halászat még előttünk áll, amelyet a Jn 21,11 ír le: *Felszálla Simon Péter, és kivoná a hálót a partra, a mely tele volt nagy halakkal, százötvenhárommal; és noha ennyi vala, nem szakadozik vala a háló.* János már a leveleiben óv bennünket a gnosztikusok, és a nikolaiták hamis tanaitól. Ő minden más tanítványnál többet ír Isten igazságáról és szeretetéről.

Azt gondolom, hogy a mindenhol remélt egység, az ébredés, és világevangelizáció nem érhető el a beteg gyökéren való munkálkodás nélkül. A hitünk elszakadt a gyökértől, Izraeltől – ahogy Pál számunkra a Róma levél 11. fejezetében Izrael szerepét e kifejezéssel érthetővé teszi. Derek Prince mondta egyszer: "Aki az első gombot nem gombolja be helyesen, a többi gombot mind rossz lyukba helyezi."

Christa Behr